

Franz HELLENS: Lázalom

Bár volt egy kis lázam, zúgott a fülem és a végtagjaim is elnehezedtek, gyalog indultam el a Park felé. Óh, áprilisi napsütés, ki tudna ellenállni hívó szavadnak? A tóhoz vezető sugárút felé vettem az irányt, és mivel nemcsak a napsütésnek, a víznek sem tudok ellenállni, legalábbis ha biztonságosan át lehet kelni rajta, leereszkedtem a révészhez, aki átsegítette az arra járókat Robinson Crusoe szigetére, amelyet mindenki az ott található, elég egyszerű kis vendéglőről ismer. Úgy gondolom, ezt az apró szigetet a nagy részét elfoglaló építménnyel inkább dús, zöld növényzetének köszönhetően nevezték el Robinson Crusoe-ról, nem pedig a jelentéktelen vízfelület miatt, amely még a legnagyobb viharok idején sem lesz igazán figyelemre méltó. Mire a révhez értem, néhányan már ültek a komp padjain mindkét oldalon. Helyet foglaltam, kissé dideregtem. A komp elhagyta a partot. Először a velem szemben elhelyezkedő embereket vettem szemügyre: egy fiatal párt, egy katonát és egy kiöltözött munkáslányt; egy kék ernyővel felfegyverkezett, jól megtermett nőt; egy bársony sapkát viselő iskolást, kezében hanyagul összekötött csomaggal. Kenyér lehet benne a galamboknak? A padon, amelyen ültem, a jobbomon foglalt helyet egy skarlátvörös ruhájú, fedetlen fejű lány. A ruha mintha kifejezetten azért készült volna, hogy kiemelje arca sápadtságát. Szeme - mely rám szegeződött - meglepően ragyogott. Pár pillanatig a napfény merész játékát figyeltem: a minket védő kopott vászontető egy részén át utat talált magának a komp belsejébe, és pontosan a mellettem ülő lány fekete hajkoronájára tűzött.

A másik oldalamon foglalt helyet a révész, aki két kézzel forgatta a hajókormányt. Eddig, bár már nemegyszer utaztam ezen a kompon, sosem gondoltam arra, hogy ez az ember meg is tud szólalni. Számomra annyira hozzánőtt a kormánykerékhez, amelyet forgatott, hogy azt gondoltam, csak nyikorogni képes, úgy, mint a kormány. Amúgy a külseje meglehetősen szokványos volt: átlagos magasságú, se nem kövér,

se nem sovány, arca gondosan borotvált, de a gépies türelmen kívül semmiféle érzelmet nem tükrözött.

Aznap délután biztosan feltűnőbben vettem szemügyre, mint általában, mert rám nézett, és megkérdezte úgy, mint aki régóta ismer és minden nap lát:

- Hát, hogy érzi magát?

- Köszönöm - válaszoltam ugyanazzal a természetességgel -, elég betegnek érzem ma magam.

Jósággal teli figyelemmel nézett rám.

Nem! A révész és a kormánykerék nem volt egy és ugyanaz.

Azonban nem láttam semmi együttérzést a tekintetében.

- A betegség az egészség átmeneti hiánya! Ne gyötörje magát – mondta -, nagyon jól néz ki!

A komp partot ért, az utasok hallották, amit mondott, és mosolyogva távoztak.

A fiatal pár egyenesen a kávézóba ment, a megtermett hölgy leült a teraszra, az iskolásfiú a galambok ketrece felé vette az irányt, és bontogatni kezdte a csomagot. A lány egy ideig előttem haladt az úton, majd leereszkedett a tópartra, és látszólag semmivel sem törődve lekuporodott a víz mellé.

Gyorsan körbejártam a szigetet, de nem a természet tavaszi ébredését figyeltem; a nap sugarai simogattak, hagytam, hogy simogassanak, miközben valami nyugtalanság vitt előre: leginkább ahhoz az állapothoz hasonlított, amelyet a láz vagy a bor idéz elő. Örömmel gondoltam a révészre: teljesen másnak mutatkozott, mint amilyennek eddig véltem, megnyílt, csak pár szót szőtt, de abból felszínre tört filozofáló, évődő természete. Miközben gyorsan, de kissé bizonytalan léptekkel haladtam előre, egy gondolat fogalmazódott meg bennem; hangosan kimondtam, mert a miatta érzett örömet valahogy ki kellett adnom magamból.

„Ez az ember erre-arra forgatja a hajókormányt, de gondolatai egyenesek, mint a hajó mozgása.”

Ezt a mondatot ismétелgettem még akkor is, amikor visszaértem a vendéglőhöz: vonalakat láttam magam előtt, mint egy mértani feladványban, és a megoldás teljesen magától értetődőnek tűnt.

A testes hölgy nem mozdult el helyéről, de kinyitotta kék ernyőjét. Hallottam az iskolásfiú hangját, ahogyan a galambokat hívogatja, és láttam a skarlátvörös ruhás lányt, aki még mindig egyedül gubbasztott a parton.

Úgy tűnt, mintha a kormánykerék előtt ülő révész elaludt volna. Ez valamiért egy kis ingerültséget keltett bennem. Amikor a férfi elmozdította a kormányt, és a komp kisiklott a vízre, ez az érzés tovább erősödött, de főleg akkor, amikor észrevettem, hogy a fekete hajú lány utánam jött.

A közvetlen közelemben ült le. A révész most kíváncsian és kicsit csúfondárosan nézett rám, ettől egyből ellenszenvenné vált, mivel beleláttam a gondolataiba.

„Vajon történik közöttük valami, vagy elmennek anélkül, hogy egymáshoz értek volna? Meg fogja szólítani vagy úgy tesz, mintha nem venné észre, hogy a lány milyen szép?” Lehet, hogy szeret bölcselkedni, de hogy nem nagy lélekbúvár, az biztos.

Senki sem tudja leolvasni az arcomról, hogy engem már semmilyen nő nem érdekel?

A nap lenyugodott. Nem néztem se a révészre, se a lányra, csak a vízre, ahogy szelte a hajó, és különös, félelmetes érzés fogott el: éreztem a mélységet alattunk, de nem azért, mert leláttam volna a tó mélyére; nem, egy pillanatra olyan volt, mintha én is ott lent lettem volna, a háborítatlan, síri sötétségben, és a komp a mélyben siklott volna rémítően egyenesen, megállíthatatlanul előre.

A zökkenésre nyitottam ki a szemem. Partra értünk. Először azt gondoltam, nem is adok borraivalót a révésznek. Ám vagy azért, mert még

mindig az előbbi nyomasztó gondolatok hatása alatt voltam és a tó fenekén láttam magam, vagy azért, mert a bátortalanságom megakadályozott abban, hogy ilyen közönséges módon álljak bosszút, mellénysebemből egy kis aprót szedtem elő, és odanyújtottam neki.

Ebben a pillanatban éreztem, hogy szelíden átkarol, és hallottam, hogy azt mondja:

- Térjen be ma este a fogadómba, nincs messze innen. Biztosan jól fogja magát érezni! A ma esti viszontlátásra! - tette hozzá még jelentőségteljesen, miközben beleköpött a tenyerébe.

Éppen annyi időm volt, hogy a partra ugorjak; a kormányos már meg is ragadta a kormánykereket, és a hajó újra mozgásba lendült. Elnevettem magam. Szóval fogadója van a révésznek! Nem is reklámozta rosszul: élt a révészi munka által nyújtott lehetőségekkel, és még azelőtt felkeltette az érdeklődésem, hogy a címet átnyújtotta volna. Egyébként nem sokat törődtem vele, körülbelül annyit, mint az utcán osztogatott szórólappal, amelyeket szórakozottan átveszünk, de rendszerint egy pillantást se vetünk rájuk. Egyre jobban dideregtem. Annyira szomjas voltam, hogy megálltam egy útszéli kútnál, ahol a lovakat és a kutyákat szokták megitatni. Már éppen inni készültem, amikor elhaladt mellettem egy taxi. A zászló jelezte, hogy szabad: megváltásnak tűnt a számomra, megfeledeztem a szomjúságról, és beszálltam az autóba. Nagyon jól esett megpihenni és csak ülni, ennek ellenére azt kell mondanom, mindaddig, amíg haza nem értem és - bár korán volt még - le nem feküdtem azonnal az ágyamba, nem éreztem jól magam: nem tudtam megszabadulni valami kellemetlen érzéstől. Mint amikor megbotlunk egy macskakőben, és azonnal tudjuk, hogy mostantól fogva minden rosszabbra fordul.

II.

Talán egy órája feküdtem, legalábbis nekem úgy tűnt, amikor eszembe jutott, mit mondott a révész búcsúzásképpen.

Nem ment ki a fejemből szelíd, barátságos hangja, kezét még mindig érezni véltem a vállamon.

Tüstént elhatároztam, hogy elmegyek abba a fogadóba. Saját elhatározásomból tettem, bár úgy éreztem, nem mondhattam volna nemet. Egyébként nem esett nehezemre kikelni az ágyból. Már elég messzire jutottam - egy olyan helyre a környéken, amelynek eddig a nevét sem tudtam -, amikor rájöttem, hogy még meglehetősen hosszú utat kell megtennem a fogadóig. Ennek ellenére nem éreztem semmiféle fájdalmat a lábamban. Olyan volt, mintha egy hajó fedélzetén ülve haladtam volna keresztül a városon.

Hamarosan egy kihalt és szűk utcába érkeztem, ahol minden aludni látszott: még a fények is békét és nyugalmat árasztottak. Miközben egyik lámpától a másikig sétáltam, egy messziről látszódó fényreklámra lettem figyelmes, amely minden kétséget kizáróan egy késő éjszakáig nyitva tartó vendéglőre hívta fel a figyelmet. Hamarosan el is tudtam olvasni a hívogató, piros betűkkel írt feliratot:

EGÉSZSÉG-SZÜNET.

Nyomban beléptem. Már sok ember volt a fal mellett húzódó asztaloknál. Először egy magas, álló alak tűnt a szemembe a helyiség mélyén. Mikor beléptem, felém fordította a fejét, odajött hozzám, mosolyogva és magától értetődő természetességgel köszöntött. A révész volt az. De az, aki ma reggel szólt hozzám a hajóban, és aki ebben a vendéglőben fogadott, mintha nem ugyanaz az ember lett volna. Most sokkal magasabbnak tűnt: mintha megnyúlt volna. Igaz, a hajóban mindig

csak ülve láttam. Könnyed járása és harmonikus mozgása jó benyomást keltettek bennem, ezért történhetett, hogy miután szívélyesen kezét fogtuk és üdvözöltük egymást, leültem az általa kijelölt asztalhoz. A biztonság jól ismert érzése kerített hatalmába: az árboc lassú és egyenletes mozgása a kikötőben azt jelzi, hogy a közeljövőben nem fenyeget vihar.

Néhány percig mozdulatlanul ültem a helyemen. Egyébként olyan kellemes, barátságos hely volt, hogy mást sem akartam, mint hosszan kiélvezni ezt a nyugalmat. Még az is kiment a fejből, hogy rendeljek valamit, bár szívesen felhajtottam volna egy korsó sört.

A révész kétségkívül olvasott a gondolataimban; egyszer csak megjelent, kezében egy teli korsóval, minden sietség nélkül, de nem olyan sokára, hogy türelmetlenkedni kezdtem volna, és én örömmel néztem az aranyszínű nedűt, amely biztatóan ringott, ahogy letette elém. Ebben a pillanatban vettem csak észre, hogy nagyon meleg van a kávézóban; az egyik hosszúkás ablakot hőmérőnek képzeltem, amelynek higanyszála legalább 39-40 fokot mutatott. Ez azonban nem volt elviselhetetlen, jól éreztem magam a négyszögletű asztal mellett, és elégedettséggel töltött el, hogy nem kell semmi mást tennem, mint kinyújtani a kezemet a korsó üveghengere felé.

A nagy belmagasságú terem téglalap alakú volt, és szemet pihentető félhomály uralkodott benne; egyetlen, hatalmas, zöld lámpaernyőjű állólámpát láttam csak, amely egy leeresztett redőnyű, hátsó ablakot világított meg. Feltehetően ennek a szórt fénynek köszönhetően tűnt a helyiség olyan tágasnak: a nagyvonalúságnak köszönhetően, amely nem pazarolta a figyelmet és a fényt a részletekre, hanem a nyugodt, tiszta felületekre és vonalakra irányította.

A rendkívüli hőségnak is biztosan szerepe volt ebben: még a kövek is meglágyultak a melegben.

Megmozdulni sem kívántam, mióta beléptem ebbe a békés fogadóba. A révész ide-oda járkálásán kívül semmilyen mozgást nem éreztem szükségesnek.

Miután letette a poharam az asztalra, megállt előttem, mintha várna valamit. Azt hittem, most azonnal fizetnem kell a sörért, és az ujjaimat a mellénysebembe csúsztattam. De a révész megszólalt:

- Hagyja csak, a vendégem. Hogy érzi itt magát?
- Nagyon jól - válaszoltam. - Örülök, hogy eljöttem.

Mosolyogva lépett el az asztalomtól. Egy ideig figyeltem, hogyan tüsténkedik a bárpult és az asztalok között, viszi ki a rendelést, szól pár szót a vendégekhez. A szemem hozzászokott a félhomályhoz. Olyan volt, mintha csendes vízen keresztül szemlélttem volna mindent: a mozdulatok megszelídültek, a tárgyak és az emberek körvonalai pedig elmosódtak. A fogadós - soványsága ellenére - remek kiállítású férfi volt. Nem volt benne semmi merevség: trikója zöld és piros csíkjai csak fokozták ezt a benyomást. A nyaka is telt és kerek, karja, amely hosszú volt, akár a lába, nyugodtan és könnyedén mozgott: mintha minden lekerekített lett volna rajta. Kétszer-háromszor egymás után elhaladt előttem, hogy fogadja az újonnan érkező vendégeket. Láttam barátságos, csontos és kipirult arcát, mikor engem nézett. Reggel nem volt ennyire kipirulva, hiszen a tapon nem volt ilyen meleg. Egyre biztosabb voltam abban, hogy a kormánykerék, ez az egyszerű, ősi szerkezet most is a révész kezében van, mindent ő irányít, ezért pihenhetek meg én is itt a fogadóban.

Elkezdtém kíváncsian szemügyre venni a fal mellett ülő embereket. Mint én, ők is mozdulatlanok voltak, kényelmesen ültek, mondhatni elnyújtózkodtak az erre minden tekintetben alkalmas székeken, és ettől a 40 fokos hőség még otthonosabbnak tűnt. A fejemet is alig kellett mozdítanom, hogy lássam, ki lép be az ajtón. Nézttem egyenként az arcokat, mindenki ki volt pirulva, ahogy a révész is, és senkit sem ismertem. A révész újra az ajtó felé indult: egy nő lépett be rajta, nem

viselt a fején semmit, és azonnal körbenézett, hogy hol találhatna helyet magának. A vörös ruhás, feketehajú lány volt, akivel reggel találkoztam a hajón, és aki a tóparton üldögélt a szigeten. Elhaladt előttem, rám pillantott, a szemembe nézett, láttam sötét szemét. A révész tekintetét nem lehetett félreérteni, így egy csöppet sem lepődtem meg, amikor a lány az asztalom felé közeledett, és leült mellém. Nem haragudtam a révészre, hogy szinte a karjaimba lökte ezt a különös nőt. Ez persze csak afféle szófordulat, mert a lánynak - hozzám hasonlóan - láthatóan semmi kedve sem volt a megszokott, gépies mozdulatokhoz; amikor leült, mélyen felsóhajtott, amit én megkönnyebbülésnek véltem, hogy végre nem kell mozdulnia. Úgy láttam, hogy ez nagyon jól esik neki. Végre felém fordította az arcát: már nem volt sápadt, mint reggel, homloka és arca megtelt étellel, szinte lángolt.

Beszélni kezdett hozzám, mintha régi ismerősök lennénk. Nem lepődtem meg, hogy felismert. Elég valószínűnek tűnt számomra, hogy miattam jött ide, senki más nem érdekelhette ebben a kávézóban rajtam kívül. Én legalábbis - minden nagyképűség nélkül - így gondoltam.

- A hajó egyenesen halad - mondta -, nincs mitől tartani.

- Így van - feleltem. - Meleg van, de van mit inni a szigeten, a tóban pedig meg lehet fürödni.

- Ezzel a hajóval és ezzel a kormányossal messzebbre eljuthatunk, mint gondolnánk.

- Ő forgatja a kormánykereket, semmi dolgunk, meg sem kell mozdulnunk: haladunk anélkül, hogy észrevennénk.

- Látta a galambokat? Egy öreg hölgy gondozza őket, és a gyerekek adnak nekik enni. Sosem repülnek el, pedig megtehetnék.

A lány kinyújtotta a karját, és megfogta a limonádéval teli poharat, amelyet a révész letett elé. De csak a karja mozdult, a teste mozdulatlan maradt. Vele egy időben én is felemeltem a korsót, és mindketten fenékgig ittuk. Ahogy letettem az üres korsót az asztalra, belém hasított a

bizonyosság, hogy valóban nagyon messze eljuthatunk anélkül, hogy elmozdulnánk ezekről a székekről, amelyeken olyan kényelmesen elnyújtóztunk. A hajó nem szelte a vizet sebesebben, és a hajókormány sem forgott gyorsabban, mint a képzeletem.

A megszokott könnyedséggel és biztonsággal egy tengerjáró hajón láttam tehát hirtelen magam, az óceán közepén: a korlát mellett álltam egy elegánsan öltözött nő társaságában, aki mosolygott rám, miközben az őrjöngő hullámokat nézte. Hiába háborgott a tenger, a hajó szinte meg sem mozdult. A nőnek kipirult az arca, és az enyém is lángolt. Olyan szenvedély fűtött minket, amely soha nem ér véget, elszántan és egyenesen a magasba tör, mint a postagalamb.

III.

A révész ismét megállt az asztalom előtt. A tartásából, minden mozdulatából nyugalom áradt: látszott rajta, hogy azt gondolja, sikerült kiszolgáltatnia a vendégeit, és örül, hogy mindenki elégedett. A tekintete egy pillanatra - minden rosszindulat nélkül - megpihent a lányon, és miközben a fejét ingatta, mint azok a groteszk, kínai porcelánfigurák, azt kérdezte tőlem:

- Szeretne még valamit inni?

- Igen, köszönöm - feleltem. - Nagyon meleg van, de jó itt megpihenni. Ma reggel, bár sütött a nap, vacogtam, és szinte minden lépésnél megbotlottam, alig tartott meg a lábam.

- Én is gyengének éreztem magam - felelte a lány -, ott kuporogtam a tó mellett, majdnem belegurultam a vízbe. Most pedig, ahogy mondja, nekem is nagyon jól esik megpihenni itt a fogadóban, annak ellenére, hogy meleg van.

- Minden vendégem így vélekedik - mondta megértően a révész. - Az én vendéglóm az egyetlen hely, ahol még pihenni lehet. Messziről is jönnek ide. Láthatják maguk is.

Minden különösebb sietség nélkül elindult a terem vége felé, és megállt a zöld lámpaernyő fényét visszaverő ablak előtt.

A redőny felemelkedett, és a távolság ellenére tömérdek dolgot láttam az üveglap mögött. Hatalmas kötömbökből rakott házakat, amelyek megszámlálhatatlanul sok emeletén ablakok nyíltak mindenfelé. Egyenes, hosszú utcákat, amelyeket felfüggesztett villanylámpák világítottak meg. Itt-ott bonyolult szerkezetek látszottak, a házakban vagy közöttük, kerekeik és lapátjaik forogtak, és árnyékot vetettek a falakra és a járdákra. Az utcák autóktól, villamosoktól és más guruló szerkezetektől feketéllettek: mindent elborítottak és két sávban özönlöttek; időközönként egy hirtelen felbukkanó vonat remegtette meg az épületeket, suhant át egy hídon, majd tűnt el nyomtalanul egy utca torkolatában. A fennmaradó kevés helyet emberek foglalták el, össze-össze ütköztek a járdán; voltak, akik autókba ugrottak vagy villamosokra szálltak, de a nagy részük gyalog közlekedett, és futva kelt át az utcákon. Soha nem láttam még ehhez hasonló, nyughatatlan és nyüzsgő várost, ahol a dolgok úgy fonódtak össze és keveredtek el, hogy folyton súrlódtak és egymásnak ütköztek, de senki sem vetett ügyet erre.

Úgy tűnt, mintha a gyalogosokat is a helyet változtató járművek szele fújná odébb, mozdulataikból pedig arra lehetett következtetni, hogy elsősorban arra törekednek, hogy elkerüljék a baleseteket.

Ha felnéztek a magasba - hogy talán az eget kémlelhessék, ahol a csillagokat a fényreklámok cikkcakkjai, sávjai és forgó korongjai takarták el -, azonnal elsodorta őket a tömeg.

Láttam embereket, akik a kerekek alá zuhantak, másokat két összeütköző autó zúzott össze; néhányan a legmagasabb házak ablakaiból

hullottak a mélybe, és kerültek el a járdán; itt-ott a gépek fogaskerekei kaptak el és öröltek szét egy-egy embert.

- Micsoda rohanás! - mondta mellettem a lány, lassan helyére igazítva hajának egy tincset.

- Igen - válaszoltam. - Csak az bírja ezt, aki makkegészséges.

Láttam, hogy az emberek nagy része az ablak felé tódul. Egyeseknek hatalmas, lecsüngő pofazacskóik voltak, tagbaszakadt testük, rövid lábuk, és nevettek; mások magasak és véznák voltak, még csak nem is mosolyogtak, komoran, gyorsan törtek előre, elégedetten, hogy töretlen egészségük lehetővé teszi, hogy megelőzzék a többieket.

Ahogy közelebb értek az ablakhoz, ahonnan a szemünk elé tárult ez a látvány, a mozgásuk mintha lelassult volna. Az alakjuk viszont megnőtt. Néhányan megálltak egy pillanatra, mintha valamire vártak volna, hatalmas fejük lógott a fáradtságtól. Azután sorban egymás után eltűntek, és mindegyikünk számára világos volt, hogy a legszívesebben ők is betérnének a fogadóba, ahol a révész nagylelkűen gondoskodna arról, hogy megpihenjenek, és mint mi is, hideg sört ihassanak.

A révész lehúzta a redőnyt, és visszajött hozzánk. Megkérdeztem tőle, mennyi az idő, mert meglepetésemre nem láttam egy órát sem a fogadóban, pedig másutt, a házakban és az utcákon is bőven akad belőlük.

Azt válaszolta, hogy ha erre vagyok kíváncsi, kint kell megérdeklődnöm; egyébként eddig még soha egyetlen vendége sem tette fel neki ezt a kérdést, ezért nem gondolta, hogy szükség lenne faliórára.

A lány azt kérdezte tőlem, hogy megőrültem-e. És igaza volt: be kellett látnom, hogy semmi pénzért nem keltem volna fel a székről, ahol olyan kényelmesen ültem. Sőt egyenesen megrémített az a gondolat, hogy egyszer véget ér ezt a békés pihenés, ki kell menni a fogadóból, és gyalogolni kell az utcákon hazáig. A lánynak is elmondtam mindezt.

- Én nem mozdulok el innen ma éjszaka - válaszolta még jobban elnyújtózkodva -, csak ha elkergetnek innen.

Észrevettem, hogy a révész hallotta a szavainkat, és mosolyogva nézett ránk. Az állólámpa felé tartott, és amint odaért, lekapcsolta.

- Jó éjszakát - mondta -, megyek aludni. Holnap dolgoznom kell.

Szinte azonnal álomba szenderültem a világosságnál is bársonyosabb sötétségben.

IV.

Amikor felébredtem, nem rémített már a gyaloglás gondolata, de meglepődve láttam, hogy otthon vagyok, az ágyamban. „Biztosan az a fekete hajú lány hozott haza, gondoltam, taxit hívott, hogy ne kelljen felébresztenie.”

Arra viszont emlékeztem, hogy azt mondta nekem, őt semmi sem veheti rá, hogy felkeljen a helyéről. Kiugrottam az ágyamból és öltözködni kezdtem. Az arcom a tükörben boldognak és étellel telinek látszott. De meg kellett borotválkoznom, mert a szakállam bámulatosan megnőtt. Jó étvággyal reggeliztem, majd fogtam a kalapom, hogy elinduljak. A nap hívogatóan sütött be az ablakon. Alig vártam, hogy gyalogoljak, és azonnal, magától értetődő természetességgel a Park felé vettem az irányt. A legrövidebb utat választottam, és gyorsan magam mögött hagytam a várost. Egyébként örömmel vegyültem egy időre az utcák forgatagába; a lábam jól bírta a gyaloglást, és a fülem sem zúgott, mint tegnap. Emlékeztem, hogy rettegettem, amikor tegnap itt botladoztam, de most meg sem fordult a fejemben, hogy autóval is mehetnék. Végigjártam néhány ösvényt, amelyet jól ismertem és szerettem gyakran felkeresni, jól megtaposva a földet, hogy kifejezzem iránta érzett barátságomat, és végül kibukkantam a nagy útra, amely a tóhoz vezet. Ahogy megláttam a fénylő vizet, a sziget zöld foltjával a közepén, azonnal kedvem támadt leereszkedni a partra.

Egy pillanatra azt hittem, a révész nem lesz a helyén; mielőtt a tóhoz értem volna, elbizonytalanodtam, arra gondoltam, talán sosem létezett. Zavaros emlékképek kavarogtak a fejemben. De már távolról észrevettem a kompot, amely olyan ünnepélyes lassúsággal, olyan megnyugtató lomhasággal tartott felém, amely már-már nevetségesnek tűnt számomra ebben a derűs, kalandokra biztató napsütésben. Kedvem támadt a zsebkendőmmel integetni valakinek, de a vászontető alatt nem ült egyetlen utas sem; nem láttam a fedélzeten senki mást, csak a révész apró alakját, ahogy a kormánykereket forgatva irányítja a hajót.

Csalódottságot éreztem. Körbenéztem, hogy nem tart-e valaki a part felé.

Bevalljam? Mióta a fák közé értem, gyakran körbefordultam, és végigjártam azokat az ösvényeket, amelyekről azt gondoltam, hogy felbukkanhat rajtuk a vörös ruhás, fekete hajú lány, aki egyszer már leült mellém, és akire azóta nem tudtam közömbösen gondolni. Sőt, azt hiszem, már reggel is úgy indultam el otthonról, hogy ez a még megfogalmazatlan szándék hajtott, amely egyre világosabbá és nyugtalanítóbbá vált, ahogy közeledtem a szigethez, ahol először megláttam a lányt.

Amikor a komp partot ért, és nem volt ott rajtam kívül senki más, nem tudtam palástolni a rosszkedvemet. De nem tartott sokáig; a révész felismert, és azt kérdezte tőlem, ahogy előző nap is, nyugodt hangon és magától értetődő természetességgel:

- Ma hogy érzi magát?

- Köszönöm - válaszoltam, miközben leültem vele szemben -, nagyon jól, jobban, mint valaha!

Rám mosolygott, és nyomban kormányozni kezdett. Fel akartam tenni neki néhány kérdést a fogadójával kapcsolatban, és megkérdezni, hogy tudja-e, hogyan jutottam haza, de már a kormány felé fordult, teste megfeszült a figyelemtől - mindig ilyennek láttam őt az átkeléseim során -, és hirtelen olyan keménynek tűnt nekem a munkája, olyan fontosnak,

olyan csodálatosnak, hogy nem akartam megzavarni. Miközben néztem, ahogy forgatja a kormánykereket, arra gondoltam, vajon hányszor kelhetett át a tavon eddig, és milyen hosszú utat tett meg. Bizonyára rengeteget. A lánynak igaza volt, amikor azt mondta: „Ezzel a hajóval és ezzel a kormányossal messzire eljuthatunk.” Ettől megnyugodtam, nem gondoltam többet arra, hogyan is keveredhettem haza a fogadóból, már nem tűnt fontosnak a számomra.

Egy pillantást vettem a túlpartra: minden kihalt volt. De ettől még nem vesztettem el a reményt, hogy talán újra találkozom a lánnyal a szigeten. Eszembe sem jutott, hogy kérdezősködjem róla a révésztől. Kiugrottam a partra, és futottam az útig, de egy árva lelket sem láttam sehol. A lábam vitt előre, én pedig a tavat szegélyező pászitot néztem, ahova éjszakára kihúzták a kisebb hajókat. „Itt üldögélt”, gondoltam. Megálltam egy kis időre a galambok röptetője előtt, amely még zárva volt, majd sebes léptekkel körbejártam a szigetet, és nemsokára visszaértem oda, ahonnan elindultam. És ha bent van a Robinson Crusoe kávézóban? Beléptem, de a tulajdonoson kívül senkit sem találtam ott. Az én hibám, találkozót kellett volna vele megbeszélnem.

Viszontlátom vajon még? Állandóan a vörös ruhája és a fekete haja járt az eszemben. Mikor elhagytam a kávézót, újra körbenéztem. Egy csónak hagyta el a partot, egy férfi evezett benne, és egy kislány állt a kormánykeréknél. A közelben lógott egy bokszsák, amelyre mindig is megvető pillantással tekintettem. Felhajtottam az ingem ujját, és ökölcsapást mértem a bőrzsákra, amely dühösen lengett a gumizsinór végén, én pedig elégedetten állapítottam meg, hogy a mutató erőteljes ütest jelez.

Megint kompra szálltam tehát. Újra egyedül találtam magam a révésszel, a komp békésen siklott egyik partról a másikra, egyikünk sem törte meg a csendet.

Ahogy partra léptem, hátrafordultam; a révész már helyet változtatott, csak a hátát láttam, ült, mind mindig, a keze a kormánykeréken, várta a következő utast.

Elindultam felfelé a partról, párok jöttek szembe, a komp felé tartottak. Egy ló ivott a kútból, egy autó verte fel az út porát.

Továbbra is a lány járt az eszemben, és azt gondoltam, hogy ha a sors nem sodorná őt többé az utamba, a fogadóban talán újra láthatom.

De vajon megtalálom az odavezető utat?

Somogyi Kinga fordítása